

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. I. Quinam possint præscribere, & contra quos;

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

authoritate juris publici supposito tanti temporis cursu cum reliquis, *tanquam conditione*; primum omnino negandum est? & secundum concedendum; sed de hoc non procedit citata lex 44. sed de primo.

¶ I.

Quinam possint præscribere, & contra quos;

2284.

Regula est, quòd omnes, qui sunt capaces acquirere dominium, vel jus alicujus rei, possint præscribere, seu usucapere; prout colligitur ex L. 4. §. 1. ff. de usurpat. & usucap. & ratio est; quia *usucapio est adjectio* (seu acquisitio) *dominii per continuationem possessionis tempore lege definito* ut dicitur L. 3. ff. eodem: ergo potest præscribere, seu usucapere, qui potest dominium acquirere. Ex hoc sequitur quòd juxta dictam legem 4. usucapere possit; *Paterfamilias*; item *filiusfamilias*, in iis tamen solum iste, quorum dominium habere potest, ut sunt bona profectitia, castrensia, & quasi castrensia. Questio autem est, an præscribere, seu usucapere possit pupillus? 2. infans? 3. furiosus? 4. amens? 5. servus? 6. Clericus? 7. rem possidens precario?

2285.

Ad 1. Resp. posse non tantum cum, sed etiam sine Tutoris autoritate; prima pars est ex L. *sequitur*. cit. §. 2. ibi: *pupillus, si Tutore auctore caperit possidere, usucapit*; ratio secundæ partis est; quia etiam sine illo, si doli capax sit, & pubertati proximus, potest rem corporaliter apprehendere, habendi ut suam, saltem in commodum, & utilitatem propriam, ut notat gloss. in cit. §. 2. V. *Pupillus*, de quo statim. Ad 2. Resp. non posse, nisi Authore Tutore; nam sine hoc possidere non potest; at sine possessione præscriptio non procedit; ergo. Ma. est ex L. *Quamvis*. 32. §. *Infans*. 2. ff. de acquirend. possess. ibi *Infans possidere rectè potest, si tutore auctore cepit*: nam iudicium infantis suppletur auctoritate Tutoris? utilitatis enim causa hoc receptum est: nam alioquin nullus sensus sit infantis accipiendi possessionem. Pupillus tamè etiam sine Tutoris auctoritate possessionem nancisci potest. Item infans peculiari nomine per servum possidere potest. Ad 3. Resp. quòd sic, si dum esset sanæ mentis, possidere cepit; constat ex cit. L. 4. §. 3. ibi: *Furiosus, quod ante furorem possidere cepit, usucapit*. Sed hæc persona ita

demum usucapere potest, si ex ea causa possideat, ex qua usucapio sequitur, Tamen si enim à tempore possessionis legitime cceptæ, usquè ad finem temporis lege definiti duret in furia, vel amentia, per hoc tamen possessionem non amittit; ex quo patet etiam ad 4. Ad 5. Resp. cum servus non sit capax sibi acquirere, nec suo nomine possidere, illum etiam nec posse præscribere, seu usucapere; nam possessione præscriptio non procedit, ut constabit ex seqq. Ad 6. Resp. ex 16. q. 4. c. *Clerici*. 11. ubi dicitur: *Clerici quilibet, quantacumq; diuturnitate Temporis, de Ecclesia remuneratione aliqua possederint, in jus proprium præscriptione temporis non revocentur; dummodo pateat, Ecclesie rem fuisse: ne videantur etiam Episcopi tempore administrationis prolixæ, aut precarias, cum ordinati sint, facere non debuisse, aut diu retentas in jus suæ proprietatis posse transcribere*. Sed hoc procedit solum de bonis beneficiorum, & Ecclesiarum, quæ possident. Ad 7. Resp. quòd non; nam, qui rem non suo; sed alieno solum nomine possidet, non potest usucapere, seu præscribere, ut notat gloss. in dict. c. 11. V. *in jus proprium*; ut constabit ex seq.

2286.

Ad alteram Tituli partem &c. generaliter contra illas personas præscribi non posse, quæ non possunt stare in iudicio, agendo, jura sua tuendo &c. nam *præscriptio non currit, non valenti agere de jure*, L. 1. §. *ne autem*. C. de annali exceptione. Hæc regula proficiscitur à ratione naturali, propter quam non est conveniens, ut is pœnam, vel jacturam patiat, qui nullam culpam vel negligentiam commisit; Baldus in Authent. *Nisi triennale*, C. de bonis matern. junctâ gloss. V. *apparuerint*. Unde Sichardus in Cod. l. 3. Tit. 28. de inoffic. testam. in L. 14. & 16. n. 10. fol. 178. rectè docet, quòd *præscriptio non currat ei, qui non est negligens*: at quando quis agere non valet *de jure*, non est negligens; quis enita inculcare eos poterit, si hoc non fecerint, quod, etsi maluerint, *minimè adimplere lege obviante valebant*, ut ait Imperator in cit. L. 1. §. 2. *Ne autem*. Ex hoc infert Baldus in cit. Authent. *Nisi*, quòd, si statutum dicit, ut eis currat præscriptio, quæ sua debita non exegerint intra decem annos, ei non currat præscriptio, qui agere impeditus est; quia

quia illa regula est naturalis; nec naturalis æquitas patitur, ut ibi sit pœna, ubi non est negligentia; sic Bald. cit. apud Barbof. l. 14. axiomat. c. 64. n. 4. Sic contra Mulierem non currit præscriptio, si soluto matrimonio agat pro dote, durante matrimonio à Viro alienata; quia constante matrimonio per leges agere non potuit pro dote, nisi in unico casu, quo scivisset Virum vergere ad inopiam; Sichardus cit. in Cod. de jure dotium tit. 12. l. 5. §. is autem à n. 1. fol. 615. Sic contra annalem actionem injuriarum non præscribitur, esto annus à die illatæ injuriæ elapsus sit, si injuriatus primùm habuit notitiam injuriæ ab uno, vel altero mense; quia priùs agere non valuit; Sichardus cit. quia est de substantia injuriæ, revocatam esse ad animum, seu innotuisse.

2287. Ex hoc collig. quando quis per leges impeditur ab agendo certo tempore, eo tempore præscriptionem non currere, ut patet ex cit. L. 1. sic Ludovic. Gomez ad §. Rursus Instit. de actionib. num. 14. apud Barbof. n. 3. Collig. 2. quòd illa regula (non valenti, seu impedito agere) procedat in impedimento juris; sic Atetinus in L. pacta novissima 10. L. 2. C. de pactis, apud Barbof. cit. n. 3. Jafon in §. 3. Item si quis in fraudem, instit. de action. n. 87. Pirhing. de præscript. num. 132. ubi impedimentum juris explicat per impedimentum intrinsecum. Collig. 3. contra non valentem agere solùm propter impedimentum extrinsecum, seu facti; currere præscriptionem; nam lex 1. cit. clarè loquitur de impedimento per legem; hoc tamen Corolarium sic aliqui generaliter admittunt, ut procedat, sive impedimentum facti sit justum, & sine culpa; sive injustum, ex §. Rursus instit. de actionib. sic tamen, ut justè impeditus restituatur in integrum, per L. 1. ff. Ex quibus causis Majores; sic Abbas in c. Ex transmissa, de præscript. n. 13. Felinus ibid. num. 8. Cœterùm Barbofa in cit. c. Ex transmissa, n. 6. judicat, impedimentum facti generale, & notorium, quoad effectum impediendi cursum præscriptionis, æquivalere impedimento juris.

§. II.

Quæ res possint esse materia præscriptionis?

2288. SUpponendum, non omnes res præscribi, aut usucapi posse; quasdam, quæ ex natura rei non recipiunt condiciones ad legitimam præscriptionem requisitas; alias ex speciali dispositione juris; ejusmodi res impræscriptibiles dicuntur vitiosa, nimirum laborantes vitio, seu inhabilitate passivâ, vel naturali, vel legali, ut præscribantur, seu usucapiantur; quo posito: regula communis est, omnes res corporales tam mobiles, quàm immobiles, carentes vitio, ut dictum est, præscribi, seu usucapi posse; dixi corporales; nam incorporales, sicut solùm quasi possideri, sic etiam quasi præscribi, & usucapi possunt, hoc jurè pariter introducto publicæ utilitatis causâ; colligitur ex L. usucapionem 9. ff. de usurpat. ibi: usucapionem recipiunt maximè res corporales; & L. fin. C. de præscript. longi temp. ibi: eodem observando, eise res non soli sint, sed incorporales, quæ in jure consistunt, veluti usufructus, & cetera servitutes.

2289. Quæstio igitur est, an præscribi possint res Sacra, religiosa, publica? Sacra, nimirum ad cultum Dei consecratæ, & Sacris usibus applicatæ, cujusmodi sunt Temppla, Sacella, Cæmeteria, vestes Sacra, cinerum conditoria; religiosa, & publica, ut plateæ, forum, pontes, publicæ viæ, &c. & generaliter quæ non sunt in hominum commercio, seu bonis privatorum. Si enim nemo potest earum Dominus esse, quomodo poterit præscribere; cùm præscriptio sit adjectio Domini? quo posito: Resp. quòd non, quia laborant vitio naturali; cùm in nullius dominio esse possint; & habetur etiam L. 9. ff. de usucap. ibi: usucapionem recipiunt, maximè res corporales, exceptis rebus Sacris, Sanctis, publicis populi Romani, & civitatum, item liberis hominibus; & §. Sed aliquando. 1. instit. de usucapionib. ibi: sed aliquando etiam si maximè quis bona fide rem possederit; non tamen illi usucapio ullo tempore procedit: veluti si quis liberum hominem, vel rem Sacram, vel religiosam,